

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ПРИРОДНИЧО-
МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛАТИНСЬКА МОВА

підготовки бакалавра

Галузь знань 20 – Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 205 «Лісове господарство»,
206 «Садово-паркове господарство»

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство», «Садово-паркове господарство»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
Іноземних мов природничо-
математичних спеціальностей

№ 3 від 29.09.2021р.

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «Латинська мова» підготовки бакалавра, галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство, за

Освітніми програмами Лісове господарство, Садово-паркове господарство.

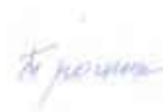
Розробник: Шегедин Наталія Миколаївна, асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей

протокол № 3 від 29 вересня 2021 р.

Троцюк А.М.

Завідувач кафедри _____

© Шегедин Н.М. 2021 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузі знань, спеціальності, освітні програми, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузі знань: 20 – Аграрні науки та продовольство	Нормативна
		Рік навчання 2
		Семестр 3
	Спеціальності: 205 «Лісове господарство» 206 «Садово-паркове господарство»	
Кількість годин/кредитів 120 годин 4 кредити	Освітні програми: Лісове господарство, Садово-паркове господарство	Практичні: 54 год.
		Самостійна робота: 58 год.
		Консультації: 8 год.
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Форма контролю: залік 3

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Викладачі: Шегедин Наталія Миколаївна, асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей, nata-sche@vnu.edu.ua ;

Дубчук Мирослава Ярославівна. асистент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей dubchuk.myroslava@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, дистанційна форма за допомогою Zoom, VIBER та Google Клас на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій.

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно розкладу, що розміщений на дошці оголошень кафедри лісового та садово-паркового господарства на сайті кафедри: <https://eenu.edu.ua/uk/chairs/inozemnih-mov-prirodnicho-matematichnih-specialnostey>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ КУРСУ

- 1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Латинська мова» є засвоєння нормативної граматики латинської мови і базової лексики, яка необхідна для роботи за спеціальністю «Лісове та садово-паркове господарство». Кінцевою метою є грамотне використання греко-латинських термінів з ботаніки, фітопатології та зоології в практичній діяльності фахівця.
- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Латинська мова» є оволодіння навичками орфографії, фонетики, морфології, нормативної граматики, елементів синтаксису латинської мови, засвоєння лексичного субстрату давньогрецької мови у межах спеціальної біологічної термінології. Курс вивчення латинської мови має чітку термінологічну спрямованість.
2. **Основними завданнями** дисципліни „Латинська мова” є:

- ознайомити студентів факультету біології та лісового господарства з основами латинської мови, що дасть можливість студентам правильно читати, писати і перекладати латинські терміни ;

- сформувати навички свідомо сприймати й опановувати біологічну номенклатуру;

- оволодіння навичками орфографії, фонетики, морфології, нормативної граматики, елементів синтаксису латинської мови, засвоєння лексичного субстрату давньогрецької мови у межах спеціальної біологічної термінології.

- формування навичок засвоєння базису біологічної термінології та номенклатури (іменник, прикметник).

знати:

- базові теоретичні положення курсу, що вивчається;
- латинську термінологічну номенклатуру;
- лексичний мінімум відповідно до специфіки терміносистем;
- принципи орфоепічних, орфографічних та просодичних навичок, необхідних для читання та написання латинських слів;
- базовий вокабуляр біологічної наукової лексики та фразеологічних одиниць;

вміти:

- грамотно оперувати усім базисом спеціальної біологічної термінології;
- правильно читати її, перекладати, утворювати;
- розпізнавати, утворювати і аналізувати будь-який біологічний термін;
- утворювати та перекладати однослівні біологічні терміни;
- розуміти та вживати сталі біологічні вирази мовою оригіналу;
- користуватися набутими знаннями щодо культури спільноти, мова якої вивчається, у межах читання, перекладу та аналізу текстів професійного спрямування: анатомічної тематики; біологічної тематики тощо.
- вільно оперувати термінологією латинською мовою не лише в межах теми свого наукового дослідження та своєї галузі науки, а також і загальнонауковими термінами;
- професійно користуватися різними видами словників;
- застосовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності.

3. Перелік компетентностей студента

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

Результати навчання:

РН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовою і аналізувати отриману інформацію.

РН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Тема 1. Коротка історія латинської мови. Фонетика. 1. Латинський алфавіт. Правила вимови голосних, дифтонгів, приголосних, диграфів, буквосполучень. 2. Правила постановки наголосу. 3. Довгота та короткість складу. 4. Грецькі корені та префікси.	11	4	6	1
Тема 2. Морфологія. Іменник. 1. Граматичні категорії. 2. Словникова форма. 3. П'ять відмін. Визначення відміни, основи та роду іменників. 4. Перша і друга відміна іменників. Загальна характеристика, особливості відмінювання. 5. Іменники I грецької відміни. 6. Неузгоджене означення.	17	10	6	1

<p>Тема 3. Морфологія. Дієслово.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Граматичні категорії. 2. Словникова форма. Основа теперішнього часу. Чотири дієвідміни. 3. Наказовий спосіб дієслів . 4. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів . 5. Дієслово “sum, esse”. 6. Особливості перекладу латинських речень. 	17	4	12	1
<p>Тема 4. Морфологія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Третя відміна іменників. Три типи відмінювання. 2. Чоловічий рід 3-ї відміни. Винятки з правил про рід іменників чоловічого роду третьої відміни. 3. Жіночий рід третьої відміни. 4. Винятки з правил про рід іменників жіночого роду третьої відміни . 5. Особливості відмінювання рівноскладових іменників III відміни грецького походження на -sis. 6. Середній рід третьої відміни 7. Винятки із правил про рід іменників середнього роду третьої відміни . 8. Особливості відмінювання іменників III відміни грецького походження. 	11	6	4	1
Разом за змістовим модулем 1	56	24	28	4
Змістовий модуль 2.				
<p>Тема 5. Морфологія. Прикметник.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Граматичні категорії. 2. Дві групи прикметників. Словникова форма прикметників. 3. Відмінювання прикметників першої групи. 4. Узгодження прикметників з іменниками. 5. Прикметники другої групи III відміни. Вживання прикметників III відміни в ботанічних назвах та у назвах лікарських засобів. 6. Ступені порівняння прикметників, особливості їх утворення. Вживання у термінології. 7. Дієприкметник теперішнього часу 	21	10	10	1

дійсного способу активного стану (РРА)				
Тема 6. Морфологія. 1. Четверта відміна іменників. Винятки з правил про рід іменників четвертої відміни. 2. П'ята відміна іменників. 3. Грецькі дублетні позначення латинських іменників IV відміни. 5. Латинські назви таксонів рослин рангом вище за родину.	19	10	8	1
Тема 7. Морфологія. 1. Числівники. Кількісні та порядкові числівники. Складні і складені числівники. Розділові і прислівникова числівники. 2. Позначення міри, маси, об'єму, відсотків. 3. Словотворення з допомогою числівникових префіксів.	17	6	10	1
Тема 8. Морфологія. 1. Прислівник. Загальні відомості. Способи утворення. 2. Займенники. 3. Прислівники, які найчастіше вживаються в біологічній латині. 4. Сміслове значення латинських назв рослин і тварин.	7	4	2	1
Разом за змістовим модулем 2	64	30	30	4
Усього годин	120	54	58	8

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити
ECTS

Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. 3. Довгота та короткість складу. 4. Грецькі корені та префікси.	6
2	Тема 2 . П'ять відмін. Визначення відміни, основи та роду іменників. Неузгоджене означення. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів (Imperfectum indicativi activi et passivi Сполучники)	10
3	Тема 3. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів . Дієслово “sum, esse”. Особливості перекладу латинських речень. Дієприкметник майбутнього часу активного стану (Participium futuri activi). Описова дієвідміна активного стану (Coniugatio periphrastica activa). Дієслова похідні від дієслова sum, fui, esse(бути)	4
4	Тема 4. Особливості відмінювання рівноскладових іменників III відміни грецького походження на -sis. Середній рід третьої відміни. Винятки із правил про рід іменників середнього роду третьої відміни . Особливості відмінювання іменників III відміни грецького походження. Дієслово eo, ii, itum, ire(йти). Дієслово fero, tuli, latum, ferre(нести). Віддієслівний іменник (Gerundium)	10
5	Тема 5. Ступені порівняння прикметників, особливості їх утворення. Вживання у термінології. Дієприкметник теперішнього часу дійсного способу активного стану (PPA). Майбутній час доконаного виду дійсного способу активного і пасивного станів (Futurum II indicativi activi et passivi). Віддієслівний прикметник (Gerundium) Описова дієвідміна пасивного стану (Goniugatio periphrastica passiva)	6

6	Тема 6. Грецькі дублетні позначення латинських іменників IV відміни. Латинські назви таксонів рослин рангом вище за родину.	10
7	Тема 7. Позначення міри, маси, об'єму, відсотків. 3.Словотворення з допомогою числівникових префіксів. Синтаксичний зворот Accusativus cum infinitivo Синтаксичний зворот Nominativus cum infinitivo	6
8	Тема 8. Займенники. Прислівники, які найчастіше вживаються в біологічній латині. Coniunctivus imperfecti, perfecti, plusquamperfecti activi et passivi Вживання кон'юнктива у незалежних реченнях Вживання кон'юнктива у підрядних реченнях	6
	Усього	58

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів та критерії оцінювання

Загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне тестування (практичні заняття, самостійна робота); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. На оцінку завдань модуля I відводиться 40 балів, модуля II – 60 балів.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного курсу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 8 (4 – I змістовий модуль, 4– II змістовий модуль). Кожна з тем I і II змістового модуля оцінюється від 0 до 10 балів.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 4. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **40**.

Модуль II передбачає перевірку підсумкових знань і вмінь студентів шляхом написання модульних контрольних робіт. Оцінка за модуль II

виставляється за виконання студентом 2 контрольних робіт (по кожному із змістових модулів), які передбачають перевірку теоретичних знань. Контрольні роботи оцінюються за 30-бальною шкалою.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Заліковий контроль, який здійснюється провідним викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента під час виконання залікового тесту та усної відповіді. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за залік, становить 60 балів, з яких 30 балів – оцінка за заліковий письмовий тест, 30 балів – за усну відповідь (білет складається з 3 питань, кожне з яких оцінюється у 20 балів).

Поточний контроль (макс = 40 балів)								Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 2		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	30	30	100
10	10	10	10	10	10	10	10			

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену,	для заліку

діяльності		курсової роботи (проекту), практики	
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Студенту, який з навчальної дисципліни має семестровий рейтинговий бал 60 і вище, підсумкова оцінка виставляється автоматично – “зараховано” або оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS. Якщо семестровий рейтинговий бал студента становить 35 – 59 балів, він має можливість повторно скласти залік. Студент, який після вивчення навчальної дисципліни за семестр набрав менше 34 балів, вивчає дисципліну повторно.

Критерії оцінювання знань студента на практичних (семінарських) заняттях

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
10-9	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати

	знання з інших дисциплін.
8-7	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
6-5	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
4-3	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
3-2	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
0	Студент відсутній на практичному занятті. Студент присутній, але абсолютно не підготовлений до заняття.

Критерії оцінювання модульного / підсумкового тесту:

оцінка “відмінно” відповідає 27-30 балам, ставиться за відмінне написання підсумкової / модульної контрольної роботи;

оцінка “добре” відповідає 22-26 балам, ставиться за хороше написання підсумкової / модульної контрольної роботи;

оцінка “задовільно” відповідає 18-21 балам, ставиться за задовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи;

оцінка “незадовільно” відповідає 1-17 балам, ставиться за незадовільне написання підсумкової / модульної контрольної роботи.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закалюжний М. М. Латинська мова: Підручник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М. М. Закалюжний – К.: Либідь, 2003. – 367 с.
2. Орлова Н. В. Біологічна латина: Навчальний посібник для студентів біологічних факультетів вищих учбових закладів / Н. В. Орлова. – Черкаси, 2001. – 208 с.
3. Філіпович З. М. Латинська мова для біологічних факультетів / З. М. Філіпович. – К.:Вища шк., 1978. – 207 с
4. Луговська І. Б. Латинська мова: Навч.- метод. посібник для студентів агрономічного факультету / І. Б. Луговська. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. – 24 с.
5. Шибінська Т. А. Латинська мова: Навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей / Т. А. Шибінська. – Житомир: Льонок, 2003. – 57 с.
6. Чопик В. І., Єна А. В. Латинська ботанічна номенклатура / В.І. Чопик, А. В. Єна. – К.: РВЦ Київський університет, 1997. – 57 с.
7. Кохно М.А., Пархоменко Л. І., Зарубенко А. І. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі / М. А. Кохно, Л. І. Пархоменко, А. І. Зарубенко. – К.: Фітосоціоцентр, 2002. – 448 с.
8. Горностаев Г. Н., Забинкова Н. Н., Каден Н. Н. Латинские названия животных и растений / Г. Н. Горностаев, Н. Н. Забинкова, Н. Н. Каден. – М.: Высш. шк., 1974. – 124 с.
9. Гриценко С. П., Балалаєва О.Ю Латинська мова для студентів-біологів: Навчальний посібник / С. П. Гриценко, О. Ю. Балалаєва. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.